

Posudek konzultanta na bakalářskou práci Jiřího Skuhrovce „Eroze vlastnických práv“

Přelom tisíciletí přinesl řadu skandálů velkých firem v USA, Itálii a jinde, selhání vrcholových manažerů či t.zv. velkých hráčů, k nimž podle analytiků zavdalo příležitost oslabení „corporate governance“ či přímo krize ve strukturách vlastnického ovládnutí. Evropské a světové finanční instituce typu EBRD, OECD, WB, připravily svou „odezvu“ v podobě rad, doporučení, kodexů, jež by měly přispět k ozdravení /sound/ praxe výkonu vlastnických práv. Ve Velké Británii s její nejdelší institucionální evolucí v této /jako i v jiných/ sféře právního rámce byznysu se objevily až tak kritické hlasy, že s operacionalizací a právní ochranou vlastnických práv je třeba začít „znovu od začátku“. Nový zákon v USA rychle připravený jako odezva na skandál ENRONu je hodnocen spíše kriticky; analytici cení rychlost odezvy moci zákonodárné spíše než samotné zvýšení odstrašující role zákona pro pokus o zneužití ve velkých firmách. Poznání, že ani samotná kriminalizace podvodných praktik managementu zneužívajících složitosti vlastnických struktur k osobnímu obohacení /na úkor vlastníků/, je důvodem ke hledání hlubších příčin této situace.

Jiří Skuhrovec - patrně podněten opožděným českým překladem práce „Kapitalismus, socialismus a demokracie“ se vrací k 60 let staré hypotéze Josepha Schumpetera o erozi institucí v důsledku vnitřních sil evoluce tohoto nejefektivnějších ekonomického systému v lidských dějinách. Odkazy na četnou literaturu na toto téma nejen ve spojení s jedním nejosobitějších ekonomů a znalce ekonomických doktrín, ale i literaturu Weberovskou a /neo/ marxistickou ukazují na širší zájem studenta i jeho inklinace. Přestože jsem se snažil jako konzultant usměrňovat přípravu bakalářské práce tak, aby patřila jednoznačně do oboru nové institucionální ekonomie, nepodařilo se mi výsledný tvar v tomto směru dostatečně ovlivnit. Doporučuji proto, aby výběr oponenta bral v úvahu, že práce spadá i do dějin ekonomických teorií.

Práce se vyznačuje vysokými /až přehnanými/ ambicemi, které přesahují možnosti bakaláře i čas vymezený k přípravě práce. Jako důsledek se projevují i esejistické partie a někdy i málo pečlivé odkazy na literaturu. Autor nicméně dokládá velkou osobní motivaci i schopnost samostatného zamýšlení nad nesamozřejmostmi některých základních institucí na nichž kapitalistická ekonomika stojí /a s jejichž erozí je ohrožována destabilizací/.

Jako konzultant doporučuji bakalářskou práci Jiřího Skuhrovce k obhajobě; výslednou známku doporučuji ještě ponechat na předvedené preciznosti a konciznosti slovní obhajoby psaného textu.

V Praze 7.června 2006

Prof.Ing.